

SCENARIUSZE
2050

Wyzwania zrównoważonego użytkowania terenu na przykładzie województwa śląskiego – scenariusze 2050

Podsumowanie uwarunkowań zmian użytkowania
terenu w oparciu o dorobek indywidualnych prac
eksperckich

Anna Siwek-Skalny

Konferencja Etapowa,
Gliwice, 25 listopad 2011

Dorobek Zadania 3

W ramach Zadania 3 Fundament informacyjny Projektu opracowano:

Studium historyczne

G I G

Studium retrospektywne regionu i subregionów oraz wybranych miast

Studium wartości terenu

30 krótkich opracowań autorskich poświęconych relacjom między wybranymi aspektami użytkowania terenu, zagospodarowania, przestrzennego i rozwoju społecznego.

Prace studialne

Studium Historyczne

- Zmiany użytkowania terenu – chronologia zmian; dyskusja czynników sprawczych (strefy osadnicze, przemysł i górnictwo, kompleksy leśne, rolnictwo, sieci transportowe, warunki hydrologiczne)
- Lokalne studia przypadku
- Synteza chronologiczna (mechanizmy zmian)
- Ocena stanu i dostępność wiedzy
- Postulowane kierunki prac badawczych nad historią użytkowania terenu

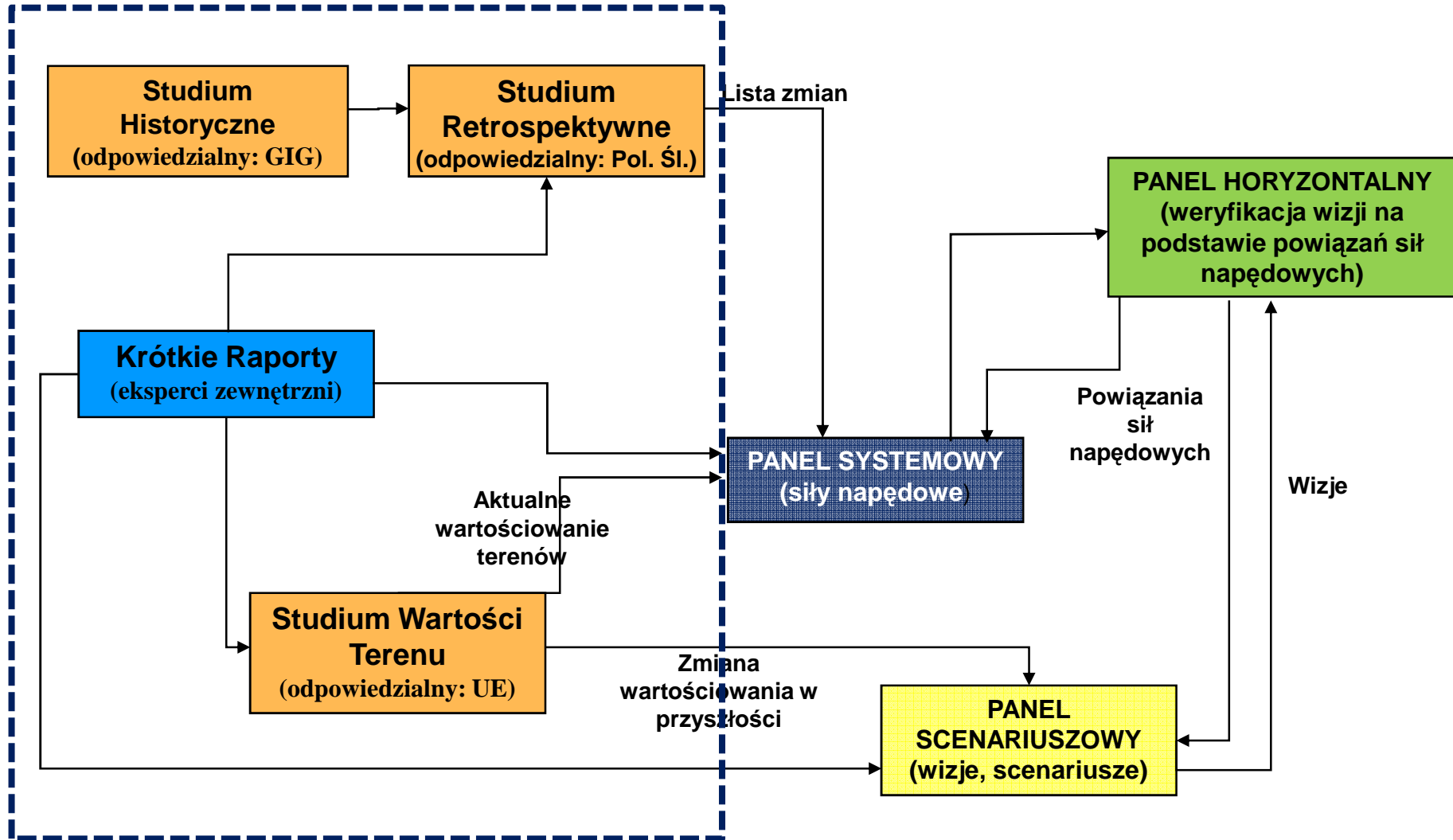
Studium Retrospektywne

- Aktualny stan wiedzy o zagospodarowaniu przestrzennym województwa śląskiego
- Analiza zmian użytkowania terenu (tereny użytkowane rolniczo, leśne, wód otwartych, zabudowane, dróg samochodowych i kolejowych wraz z analizą struktury własności gruntów i studiami przypadku)
- Rozwój sieci osadniczej
- Identyfikacja czynników zmian użytkowania terenu (społeczne, technologiczne, ekonomiczno-gospodarcze, ekologiczne, polityczno-prawne)
- Hipotezy zmian użytkowania terenu (krótkoterminowa (do 2015), długookresowa (do 2050))

Studium Wartości Terenu

- Atrakcyjność biznesowa i rezydencjalna województwa śląskiego wraz z określeniem potencjału ekonomicznego i fiskalnego województwa śląskiego
- Atrakcyjność rynku nieruchomości (grunty budowlane, na cele mieszkaniowe, zabudowane, na terenach niezurbanizowanych, lokale mieszkalne z prawem własności, mieszkalne z własnościowym spółdzielczym prawem do lokalu mieszkalnego lokale usługowe)

Logika zależności między elementami Projektu

Cel opracowań

Celem krótkich opracowań autorskich było poznanie i zebranie poglądów ekspertów na temat prawidłowości i zjawisk mogących zdecydować o przyszłym użytkowaniu terenu województwa śląskiego.

Opracowania były podstawą do **dalszej pracy panelowej** polegającej na:

- zdefiniowaniu powiązań między zjawiskami,
- określeniu przyszłych uwarunkowań użytkowania terenu.

Spotkania autorów

Trzy spotkania autorów:

- 15.12.2010
- 09.05.2011
- 03.06.2011

Prezentacja głównych wniosków wynikających z opracowań a także przedstawienie poglądów na temat **relacji wybranych aspektów użytkowania terenu, zagospodarowania przestrzennego i rozwoju społecznego.**

Opinie ekspertów

Nastąpi gentryfikacja przestrzeni centralnej - słabsi aktorzy zostaną wypchnięci poza centrum

Ogólny areał lasów nie będzie się zmniejszał, ale struktura gatunkowa ulegnie zmianie

Rozlewanie się miast będzie postępowało, a towarzyszyć mu będą nowe formy zabudowy

Węgiel zapewni bezpieczeństwo energetyczne kraju jako alternatywne źródło energii

Ryzyko powodziowe będzie czynnikiem zarządzającym przestrzenią

Rewitalizacja terenów zdegradowanych i porzuconych zmniejszy presję na tereny zielone i uatrakcyjni centra miast

Krótkie opracowania autorskie - tematy

Ludzie, a użytkowanie terenu:

- zmiany preferencji użytkownika
- prywatna własność gruntów
- użytkowanie terenu a zdrowie ludzi

Usługi a użytkowanie terenu:

- użytkowanie „terenów podziemnych”
- nowe formy rekreacji wymuszające nowe formy użytkowania terenu
- zabudowa i użytkowanie terenu na cele mieszkalne
- integracja systemów transportu publicznego i towarowego

Przyszłość obszarów miejskich

- zanikanie terenów otwartych
- tendencje demograficzne na obszarach miejskich

Zarządzanie i sterowanie rozwojem

- zjawiska i trendy ponadregionalne
- wdrażanie polityki przestrzennej w subregionach

Przyszłość województwa i jego subregionów

- zjawisko metropolizacji i peryferyzacji
- zróżnicowane tempo wzrostu gospodarczego subregionów

Krótkie opracowania autorskie - tematy

Środowisko i zasoby a użytkowanie terenu

- wielkość zasobów i jakość wód powierzchniowych i wód podziemnych
- gospodarka zlewniowa i ochrona przeciwpowodziowa
- przystosowywanie się do zmiany klimatycznej
- rewitalizacja i restrukturyzacja terenów miejskich
- remediacja i rewitalizacji terenów zdegradowanych przez przemysł/ górnictwo
- zasoby gleb; systemy przyrodnicze; zasoby leśne; rolnictwo

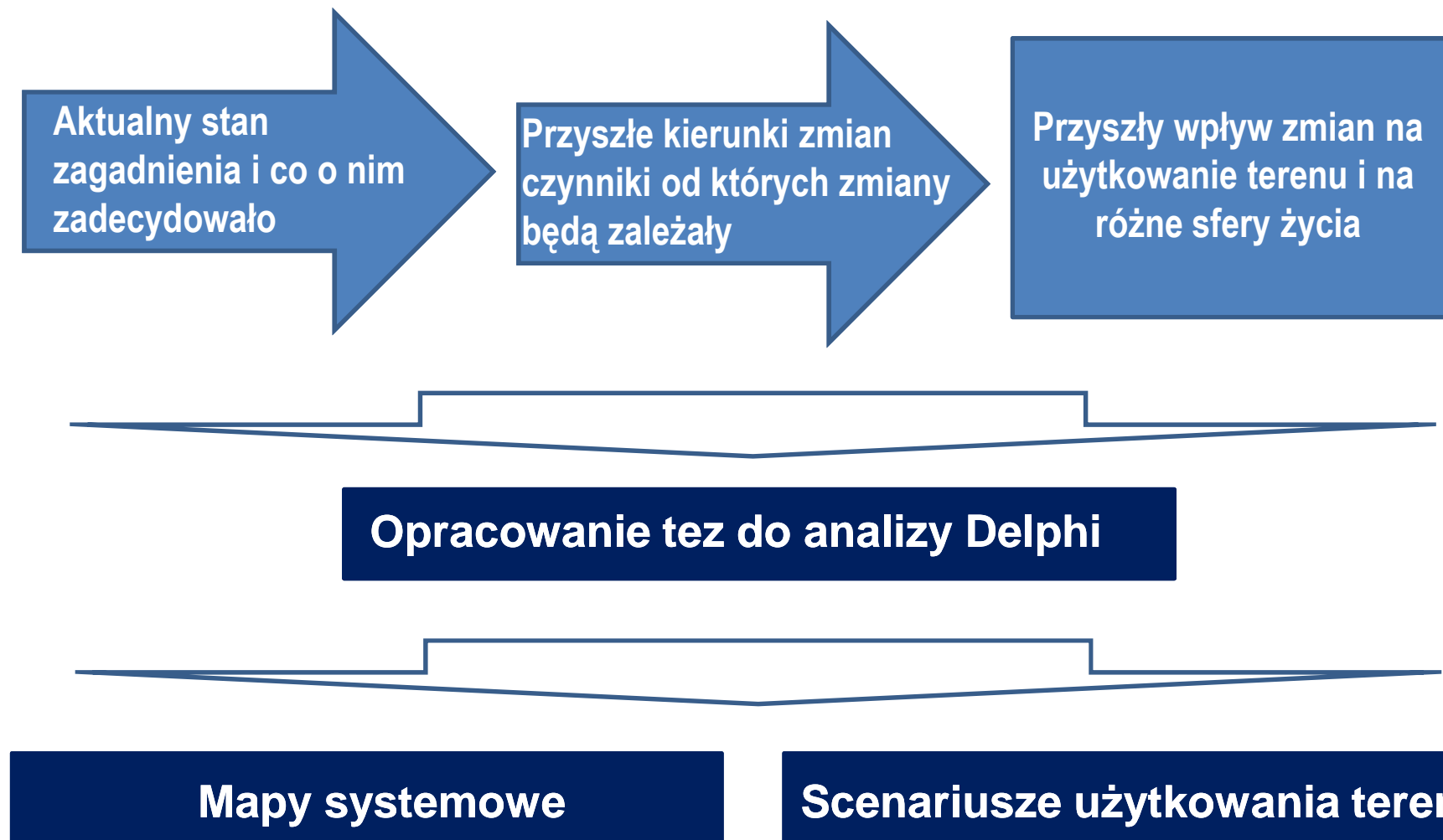
Zadanie 4

- energia ze źródeł odnawialnych
- uwarunkowania ceny nieruchomości w układzie:
  - nieruchomości gruntowych
  - nieruchomości mieszkaniowych i komercyjnych
  - terenów aktywności ekonomicznej, przyrodniczo chronionych, rolnych, górniczych, przemysłowych, poprzemysłowych, handlowych i usługowych

Zadanie 5

- rozmieszczenie sieci osadniczej a zmiany demograficzne
- tradycyjne centra miejskie i towarzyszące im tradycyjne usługi
- policentryczny model rozwoju województwa
- gospodarcza specjalizacja subregionów

Rezultaty i wnioski z opracowań

Dziękuję za uwagę

Anna Siwek-Skalny

slask2050@gig.eu

www.scenariuszeslask2050.pl